

УДК 339.9:004.8

Лісніченко М.О.¹, Кузьменко К.А.²

¹ канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. БТЕЗ-1912 НУ «Запорізька політехніка»

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ФАКТОР ТРАНСФОРМАЦІЇ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ: ВІД ІНСТРУМЕНТА ДО ЦИФРОВОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

Сучасний етап розвитку міжнародного бізнесу характеризується переходом до цифрової економіки, де ключову роль відіграє штучний інтелект (AI). Якщо раніше цифрові технології виконували допоміжну функцію, то сьогодні вони формують основу бізнес-моделей і визначають конкурентоспроможність компаній на глобальних ринках.

За даними McKinsey Global Institute, понад 55-60% компаній у світі вже впровадили AI у хоча б один бізнес-процес, а до 2030 року штучний інтелект може додати до світової економіки до 13 трлн доларів [1].

Згідно з дослідженнями PwC, використання AI здатне підвищити глобальний ВВП на 14% до 2030 року. Такі показники свідчать про те, що AI перестане бути інновацією і стає базовим стандартом ведення бізнесу [2].

Особливістю сучасного етапу є зміна підходу до використання AI. Бізнес поступово переходить від моделі використання одного універсального інструмента до формування мультиінструментальної цифрової екосистеми. У міжнародних компаніях це проявляється у комбінуванні різних AI-рішень залежно від задач: генеративні моделі застосовуються для створення контенту та комунікацій, аналітичні – для роботи з великими масивами даних, а пошукові системи – для досліджень та прийняття рішень [3].

Штучний інтелект активно використовується у ключових сферах міжнародного бізнесу: у маркетингу він забезпечує персоналізацію клієнтського досвіду та підвищення конверсії; у логістиці – оптимізацію ланцюгів постачання і зниження витрат; у фінансах – автоматизацію аналізу ризиків та виявлення аномалій; у клієнтському сервісі – масштабування багатомовної підтримки та забезпечення безперервної комунікації [4].

Окремо варто підкреслити роль AI у міжнародній комунікації. В умовах роботи з різними культурами та мовами штучний інтелект дозволяє адаптувати повідомлення, знижувати бар'єри у взаємодії та підвищувати якість обслуговування клієнтів. Це особливо важливо для компаній, які працюють на кількох ринках одночасно.

В управлінні проєктами AI виступає інструментом оптимізації інформаційно-комунікаційних процесів. Використання AI дозволяє структурувати вимоги клієнтів, трансформувати їх у задачі для команди, автоматизувати підготовку звітності та забезпечити швидку і зрозумілу комунікацію. Це підвищує ефективність управління проєктами та знижує операційні витрати часу [5].

Водночас впровадження AI супроводжується низкою ризиків. До основних належать неточність результатів, загрози кібербезпеці, залежність від технологічної інфраструктури та етичні питання використання даних [6].

На шляху широкого впровадження AI в українській економіці залишаються суттєві бар'єри. Серед них: недостатній рівень інвестицій у науково-дослідні розробки та інфраструктуру; дефіцит кваліфікованих кадрів (попит на спеціалістів з машинного навчання і Data Science перевищує пропозицію); нерівномірний рівень цифровізації підприємств (значна частина малого та середнього бізнесу, особливо в регіонах, досі має низький рівень автоматизації та готовності до впровадження AI-рішень).

Подолання цих бар'єрів потребуватиме комплексної державної політики, посилення співпраці між бізнесом, освітою та наукою, а також активного залучення міжнародного фінансування та технологічного партнерства.

Таким чином, штучний інтелект трансформує міжнародний бізнес на операційному та стратегічному рівнях, формуючи нові підходи до управління, комунікації та створення цінності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. The State of AI Report 2024. McKinsey Global Institute. URL: <https://www.mckinsey.com/capabilities/quantumblack/our-insights/the-state-of-ai-in-early-2024-gen-ai-adoption-spikes-and-starts-to-generate-value> (дата звернення: 31.03.2026).

2. Sizing the Prize: What's the Real Value of AI for Your Business and How Can You Capitalise? PwC. URL: <https://www.pwc.com/gx/en/issues/analytics/assets/pwc-ai-analysis-sizing-the-prize-report.pdf> (дата звернення: 31.03.2026).

3. Artificial Intelligence and the Future of Work. World Economic Forum. URL: <https://www.weforum.org/publications/the-future-of-jobs-report-2023/> (дата звернення: 31.03.2026).

4. AI in Business and Industry. OECD. URL: https://www.oecd.org/en/publications/artificial-intelligence-its-diffusion-and-uses-in-manufacturing_249e2003-en.html (дата звернення: 31.03.2026).

5. Digital Economy for Development Report. World Bank. URL: <https://hdl.handle.net/10986/43822> (дата звернення: 31.03.2026).

6. State of AI in the Enterprise Report. Deloitte. URL: <https://www.deloitte.com/in/en/services/consulting/services/state-of-generative-ai-in-enterprise.html> (дата звернення: 31.03.2026)